

Vlaams
Parlement

ingediend op **882** (2015-2016) – Nr. 1
15 september 2016 (2015-2016)

Motie

van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Tine van der Vloet,
Cindy Franssen en Peter Persyn

tot besluit van de op 13 september 2016
door Freya Van den Bossche en Elke Van den Brandt
in commissie gehouden interpellaties
tot minister Jo Vandeurzen,
respectievelijk over het begeleiden
van kwetsbare jongeren uit de jeugdhulp
op de drempel van de volwassenheid
en over de hiaten in de hulpverlening
voor jongeren en jongvolwassenen

Het Vlaams Parlement,

- gehoord de interpellaties van Freya Van den Bossche en Elke Van den Brandt;
- gehoord het antwoord van Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Jo Vandeuren;
- gehoord de bespreking in de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;
- overwegende dat:
 - 1° het overlijden van een negentienjarige jongvolwassene te Gent de aanleiding vormde voor de commissiezitting van 13 september 2016 van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;
 - 2° de problemen van jongeren en jongvolwassenen die instellingen verlaten, waaronder hun sterk verhoogde risico op thuisloosheid, reeds langer aan de orde zijn, onder meer:
 - a) in het Algemeen Verslag over de Armoede (1994);
 - b) in rapporten van het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk, in het bijzonder in 'Verbinding verbroken: thuisloosheid en algemeen welzijnswerk in Vlaanderen' (2003) en 'Jongvolwassenen: tussen wal en schip' (2008);
 - c) in rapporten van het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting (2008 en 2011);
 - d) in het opvolgingsrapport 'Perspectief! Evaluatie van het Globaal Plan Jeugdzorg. Visie op en toekomstperspectieven voor welzijn van kinderen en jongeren' van de toenmalige Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (2009);
 - e) bij het Kinderrechtencommissariaat, onder meer in zijn advies 'Sociale rechtsbescherming voor minderjarigen' (2009);
 - 3° het doctoraat van criminologe Sharon Van Audenhove (UGent) 'Overgang naar volwassenheid: belevingsonderzoek bij jongeren die de bijzondere jeugdbijstand verlaten' (2015) genuanceerd aangeeft dat "het profiel van jeugdzorgverlaters [...] over de hele wereld gelijkaardig [is], ongeacht het hulpverleningslandschap. Daarbij worden drie types van zorgverlaters onderscheiden: zij die een goede transitie doorlopen ('those moving on'), zij die overleven ('survivors') en zij voor wie de transitieperiode een aaneenschakeling van strubbelingen is ('strugglers'). Internationale onderzoeken tonen steevast een precair profiel van jeugdzorgverlaters. De meest terugkerende problemen die de overgang naar volwassenheid bemoeilijken, zijn een laag opleidingsniveau, slechte huisvesting, financiële problemen, druggebruik, antisociaal of delinquent gedrag, een zwak sociaal netwerk en psychische en lichamelijke gezondheidsproblemen. [...]";
 - 4° het Vlaams Parlement zich in de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin reeds meermaals heeft gebogen over deze problematiek en zich onder meer in volgende parlementaire documenten heeft uitgesproken over deze problematiek:
 - a) de resolutie betreffende een Vlaamse strategie tegen thuisloosheid (*Parl.St.* VI.Parl. 2003-04, nr. 2223/2), waarin de Vlaamse Regering wordt gevraagd een strategie tegen thuisloosheid te ontwikkelen en hierbij onder meer:
 - i) "de samenwerking te stimuleren tussen de huisvestings- en de welzijnssector via de verruiming van diverse vormen van woonbegeleiding en begeleid wonen;"
 - ii) "aandacht voor de andere zorgbehoeften van thuislozen tot stand te brengen via intersectorale samenwerking tussen OCMW's en algemeen welzijnswerk met de bijzondere jeugdzorg, de geestelijke gezondheidszorg, de gehandicaptenzorg en de thuisverzorging;"

- b) de resolutie betreffende de visie op en toekomstperspectieven voor het welzijn van kinderen en jongeren (*Parl.St.* VI.Parl. 2008-09, nr. 2247/2), waarin de Vlaamse Regering wordt gevraagd in een nieuw beleidsplan/meerjarenplan "meer specifieke hulp te voorzien voor bijzondere situaties zoals de problematiek van de jongvolwassenen";
 - c) de motie van aanbeveling bij de maatschappelijke beleidsnota Jeugdzorg (*Parl.St.* VI.Parl. 2010-11, nr. 1190/6), waarin de Vlaamse Regering onder meer wordt gevraagd "de mogelijkheden te verruimen voor jongvolwassenen die uit de jeugdhulpverlening stromen om een gepaste woning te kunnen betrekken" en "onder meer in het kader van het Vlaams actieplan Jongvolwassenen werk te maken van een naadloze aansluiting, indien noodzakelijk en wenselijk, op de volwassenenhulpverlening onder meer door de samenwerkingsverbanden tussen de betrokken actoren te versterken en de informatie-uitwisseling te optimaliseren";
 - d) de motie tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2014-2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 125/7), waarin de Vlaamse Regering onder meer wordt gevraagd "longitudinaal onderzoek op te zetten naar de werkzaamheid van de jeugdhulpverlening voor kinderen en jongeren op langere termijn";
 - e) de resolutie houdende aanbevelingen voor een verbeterde organisatie en werking van integrale jeugdhulp (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 427/2), waarin de Vlaamse Regering onder meer wordt gevraagd om:
 - i) "voor jongeren op de drempel van de meerderjarigheid:
 - continuïteit van de zorg of ondersteuning te bewerkstelligen, ook voor jongeren met een beperking, in het bijzonder voor jongeren met een gedrags- en emotionele stoornis;
 - bij keuzes in het kader van de voortgezette jeugdhulpverlening rekening te houden met de studiebelasting van jongeren;
 - de mogelijkheden te verruimen om een gepaste woning te kunnen betrekken";
 - ii) "de invoering van trajectbegeleiding te onderzoeken in relatie tot vertrouwenspersonen, contactpersonen-aanmelders en hulpcoördinatoren en verder uit te werken als een specifieke functie, ervan uitgaande dat trajectbegeleiding binnen bepaalde grenzen tot het wezen van het beroep van elke hulpverlener behoort";
 - iii) "de medewerkers van de teams indicatiestelling te heroriënteren naar trajectbegeleiding";
- 5° meerdere omstandige rapporten beleids- en andere aanbevelingen formuleren of een bron van ondersteuning zijn om de overgang van jongeren en jongvolwassenen in de jeugdhulpverlening te begeleiden, zoals:
- a) de uitvoerige synthese van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG) van de (gecapteerde) regelgevende en andere knelpunten die zorg op maat voor jongvolwassenen bemoeilijken (2011);
 - b) 'Loopplanken voor jongvolwassenen' van het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk (2013);
 - c) 'Het Scharnierpunt. Samen met jongvolwassenen op weg naar meerderjarigheid', een publicatie van het Departement WVG (2014);
 - d) de concrete aanbevelingen en checklists van vzw Cachet in 'Sur ma Route. Samen op zoek naar een beter parcours van jeugdhulp naar zelfstandigheid' en 'De Grote Stap';
- 6° de Vlaamse Regering:
- a) zich er in het Vlaamse regeerakkoord 2014-2019 toe verbonden heeft "het actieplan jeugdhulp [uit te voeren]", waarbij:
 - i) actie 22 van het actieplan het volgende inhoudt: "We zetten in op gezamenlijke ontwikkeling van methodieken om naadloze overgang naar de hulpverlening aan jongvolwassenen mogelijk te maken. Voor jongeren uit de jeugdhulp die nood hebben aan verdere begeleiding in de volwassenhulpverlening, verloopt de overgang vaak moei-

- zaam. Vanuit de trajectbegeleidende verantwoordelijkheid van de jeugdhulpaanbieder, blijft de laatst betrokken jeugdhulpaanbieder contact houden wanneer de jongere om welke reden dan ook niet onmiddellijk terecht kan bij het zorgaanbod of de begeleiding die best gepast is. Daarnaast zoeken we naar structurele oplossingen. Evenwel blijft de zelfbeschikking gelden. De jongvolwassene heeft het recht op keuze wanneer meerdere mogelijkheden zich aandienen. Elke jeugdhulpaanbieder moet tijdig acties ondernemen om een sociaal en/of professioneel netwerk te creëren die de jongere ondersteunt in de meerderjarigheid. We ontwikkelen hiertoe een duidelijke werkwijze voor de betrokken sectoren om gezamenlijk de naadloze overgang naar volwassenhulpverlening te bewerkstelligen. Voor de inhoud hiervan wordt rekening gehouden met de bevindingen van organisaties met ervaring ter zake. We streven er hierbij voor om het onderscheid dat er momenteel is tussen de sectoren transparanter te maken en te evolueren naar een gedeelde werkwijze, waarbij de vraag en de ondersteuningsnood van de jongere doorslaggevend is. Om de begeleiding naar de volwassenhulpverlening te faciliteren, een begeleidingstraject samen met de jongere uit te werken en uit te voeren eventueel in samenwerking met de belendende sectoren wordt in versterking voorzien. De Centra Algemeen Welzijnswerk hebben hier reeds ervaring, ook de sector voor personen met een handicap en de geestelijke gezondheidszorg kunnen een rol spelen. We stimuleren het doelstellingsgericht en krachtgericht werken in de overgang naar de volwassenhulpverlening door bijvoorbeeld methodieken als cliëntoverleg te gebruiken om de verdere nood aan ondersteuning na de volwassenheid op te zetten. In een proefproject bekijken we de mogelijkheden om dit te doen voor jongeren in het aanbod begeleid zelfstandig wonen. Organisaties met ervaring terzake zullen een partner zijn. Voor de jongeren die in de overgang naar volwassenhulpverlening gebruik maken van het aanbod begeleid zelfstandig wonen, werken we de belemmeringen om een coherent beleid inzake schooltoelagen, huursubsidies, sociaal verhuur en andere sociale voordelen, weg.”;
- ii) actie 26 van het actieplan het volgende inhoudt: “We investeren in lange termijn follow up onderzoek over de jeugdhulp. We willen middels lange termijn follow up onderzoek een beeld krijgen van de populatie van de jeugdhulp en eventuele evoluties hierin, van de hulpverleningstrajecten van kinderen en jongeren in de jeugdhulp en van de effecten die de hulpverlening heeft op de levens van kinderen, jongeren en hun ouders. In dit follow-up onderzoek staat de beleving van kinderen, jongeren en gezinnen centraal. Dit onderzoek kan bijkomend deel uitmaken van het onderzoeksprogramma van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.”;
- b) met het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019:
- i) zich engageert tot “een globale aanpak van dak- en thuisloosheid” die wordt geënt op vijf Europees aanvaarde doelstellingen waarvan één inhoudt dat “niemand die jongvolwassen wordt of is mag thuisloos worden als gevolg van de overgang naar volwassenheid”;
 - ii) “in de eerste plaats [wil] focussen op mensen die een gevangenis, een psychiatrische instelling en een voorziening in de bijzondere jeugdzorg verlaten. Om zeer kort op de bal te spelen – en preventief te werk te gaan – willen we deze mensen tijdens hun verblijf reeds ondersteunen bij de zoektocht naar een duurzame woonoplossing. Hiervoor maken we nauwe samenwerkingsafspraken tussen de relevante actoren, betrokken bij deze instellingen en de woonactoren. Er wordt ingezet op nazorgtrajecten waarbij de desbetreffende instellingen een grote rol spelen. Vanzelfsprekend zal dit voor elke in-

- stellingscontext (detentie, psychiatrie, jongerenvoorzieningen) een ander traject zijn.”;
- iii) de tekst van actie 22 uit het actieplan Jeugdhulp (cf. supra) integraal overneemt;
- 7° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin:
- a) een actieplan voor maatschappelijk kwetsbare jongvolwassenen vooropstelde (2010), bestaande uit zes clusters: 1) kwetsbare jongeren als aparte doelgroep benaderen; 2) crisishulp voor jongvolwassenen; 3) ondersteuning van jongvolwassenen, hun ouders en begeleiders; 4) screening en optimalisering van de regelgeving; 5) hulpcontinuïteit en -coördinatie nastreven en 6) flexibilisering;
- b) in de nota ‘Een 2.0 aanpak voor de integrale jeugdhulp’ van 10 maart 2016’ stelt:
- i) “Voor jongeren en jongvolwassenen in verontrustende situaties en in de gerechtelijke jeugdhulp is de periode van jongvolwassenen zijn nog precairder. Zij zijn immers in de mogelijkheid – ongeacht de problematiek die zich aandient – om te breken met jeugdhulp. We denken bijvoorbeeld aan jongeren die feiten plegen en recidiveren, of aan jongeren die slachtoffer zijn van tienerpooiers. We gaan in overleg met de federale overheid om te onderzoeken hoe we hierin stringenter en meer beschermend kunnen optreden.”;
- ii) “Het aanbod voor jongvolwassenen moet, vanuit het oogpunt continuïteit, dermate georganiseerd worden dat ze bij uitstroom uit de jeugdhulp zo maximaal mogelijk over de kennis en vaardigheden beschikken om een eigen weg te vinden.”;
- iii) “Voor die jongvolwassenen voor wie na de jeugdhulp vervolghulp noodzakelijk blijft, worden specifieke acties opgezet: de bestaande ondersteuning voor kwetsbare jongvolwassenen met een handicap wordt bestendigd, net zoals de projecten intersectorale ondersteuning van jongvolwassenen en volwassenen met een verstandelijke handicap en bijkomende psychiatrische en/of gedragsstoornissen.”;
- iv) “De in de Cachet-publicatie ‘Sur ma Route’ geformuleerde bevindingen voor de aanpak van de doelgroep van jongvolwassenen worden uitgerold. De bevindingen van Cachet en de beleidsaanbevelingen uit de vergelijkende studie tussen begeleid zelfstandig wonen van het algemeen welzijnswerk en van Jongerenwelzijn vormen de basis voor een coherenter beleid.”;
- c) een beleid voert om de positie van de betrokken jongeren en jongvolwassenen te versterken, waarbij onder meer gewezen kan worden op:
- i) de verruiming van het soort jeugdhulpverlening dat kan worden ingeschakeld in het kader van de voortgezette jeugdhulp;
- ii) het ruimere aanbod van cliëntoverleg en bemiddeling;
- iii) de uitbreiding van het aanbod voor jongeren en jongvolwassenen met een beperking, waaronder voor jongeren met een zeer complexe problematiek;
- gelet op:
- 1° artikel 23, eerste en tweede lid, van de Grondwet, luidende als volgt: “Ieder heeft het recht een menswaardig leven te leiden. Daartoe waarborgen de wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel, rekening houdend met de overeenkomstige plichten, de economische, sociale en culturele rechten, waarvan ze de voorwaarden voor de uitoefening bepalen.”;
- 2° de VN-resolutie ‘Guidelines for the Alternative Care of Children’ van 2010, waarin onder meer het volgende is bepaald:
- “131. Agencies and facilities should have a clear policy and should carry out agreed procedures relating to the planned and unplanned conclusion of their work with children to ensure appropriate aftercare and/or follow-up. Throughout the period of care, they should systematically aim at preparing

children to assume self-reliance and to integrate fully in the community, notably through the acquisition of social and life skills, which are fostered by participation in the life of the local community.

132. The process of transition from care to aftercare should take into consideration children's gender, age, maturity and particular circumstances and include counselling and support, notably to avoid exploitation. Children leaving care should be encouraged to take part in the planning of aftercare life. Children with special needs, such as disabilities, should benefit from an appropriate support system, ensuring, inter alia, avoidance of unnecessary institutionalization. Both the public and the private sectors should be encouraged, including through incentives, to employ children from different care services, particularly children with special needs.

133. Special efforts should be made to allocate to each child, whenever possible, a specialized person who can facilitate his/her independence when leaving care.

134. Aftercare should be prepared as early as possible in the placement and, in any case, well before the child leaves the care setting.

135. Ongoing educational and vocational training opportunities should be imparted as part of life skills education to young people leaving care in order to help them to become financially independent and generate their own income.

136. Access to social, legal and health services, together with appropriate financial support, should also be provided to young people leaving care and during aftercare.”;

3° het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp, waarin onder meer het volgende is bepaald:

- a) “Integrale jeugdhulp heeft betrekking op de samenwerking en afstemming in de jeugdhulp met als doel een gezamenlijk engagement aan te gaan ten behoeve van minderjarigen, hun ouders en, in voorkomend geval, hun opvoedingsverantwoordelijken en de betrokken personen uit hun leefomgeving en daarvoor [...] de flexibiliteit en continuïteit van de jeugdhulpverlening te waarborgen, met inbegrip van de naadloze overgang naar andere vormen van hulpverlening” (artikel 8, eerste lid, 3°), waarbij ‘continuïteit’ staat voor “de voortzetting zonder onderbreking van het traject van de jeugdhulpverlening, te realiseren door de samenwerking van de verschillende jeugdhulpaanbieders van de jeugdhulpverlening en de trajectbegeleiding” (artikel 2, 7°);
- b) “Al de jeugdhulpaanbieders die betrokken zijn bij de jeugdhulpverlening aan een minderjarige, zijn ouders en, in voorkomend geval, zijn opvoedingsverantwoordelijken en de betrokken personen uit zijn leefomgeving zijn samen verantwoordelijk voor de continuïteit in die jeugdhulpverlening. De jeugdhulp verbetert voor die personen de continuïteit van de jeugdhulpverlening door:

[...]

- 2° de trajectbegeleiding van de minderjarige, zijn ouders en, in voorkomend geval, zijn opvoedingsverantwoordelijken en de betrokken personen uit zijn leefomgeving in elke fase van de jeugdhulpverlening, als voortzetting van de jeugdhulpverlening noodzakelijk of wenselijk is;

[...]

- 4° over te gaan tot overleg of bemiddeling, vermeld in het tweede lid van dit artikel, voordat de jeugdhulpverlening aan een minderjarige door een jeugdhulpaanbieder wordt stopgezet als de stopzetting niet gebeurt met wederzijdse toestemming of op verzoek van de minderjarige en zijn ouders of, in voorkomend geval, zijn opvoedingsverantwoordelijken;

- 5° de naadloze overgang naar de andere vormen van hulpverlening te verzekeren.

Daarvoor werken alle partijen die betrokken zijn bij de jeugdhulpverlening, samen door:

- 1° een gemeenschappelijk engagement aan te gaan;
- 2° met maximale betrokkenheid van de minderjarige, zijn vertrouwenspersoon, zijn ouders en, in voorkomend geval, zijn opvoedingsverantwoordelijken en de betrokken personen uit zijn leefomgeving, in overlegmomenten tussen de betrokken jeugdhulpaanbieders te voorzien. Die overlegmomenten worden voorgezeten door een persoon die onafhankelijk is van de jeugdhulpaanbieders;
- 3° bemiddeling te organiseren tussen de partijen, vermeld in punt 2°, onder leiding van een persoon die onafhankelijk is van de betrokken jeugdhulpaanbieders, in geval van onenigheid of conflict tussen een of meer van de betrokkenen.

Het overleg en de bemiddeling, vermeld in het tweede lid:

- 1° zijn kosteloos en vlot toegankelijk voor de minderjarige, zijn ouders en, in voorkomend geval, zijn opvoedingsverantwoordelijken;
 - 2° vinden plaats onder de leiding van een voorzitter of een bemiddelaar die hiertoe opgeleid is. Per regio wordt een lijst met onafhankelijke bemiddelaars aangelegd waarop een beroep kan worden gedaan. De lijst wordt samengesteld uit bemiddelaars met verscheiden achtergronden. Een bemiddelaar is een vrijwilliger;
 - 3° kunnen aangevraagd worden door de minderjarige, zijn ouders en, in voorkomend geval, zijn opvoedingsverantwoordelijken, zijn vertrouwenspersoon, een jeugdhulpaanbieder of een andere persoon of voorziening die jeugdhulpverlening aanbiedt.” (artikel 30, eerste, tweede en derde lid);
- c) “De vertrouwenspersoon van de minderjarige, vermeld in artikel 24 van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp, fungeert als vast aanspreekpersoon voor de minderjarige door het hele traject van de jeugdhulpverlening, zolang dat door de minderjarige wenselijk wordt geacht. Hij krijgt het mandaat om op elk ogenblik jeugdhulpaanbieders aan te spreken, de belangen van de minderjarigen te verdedigen, bemiddeling en overleg te initiëren en de situatie te volgen. De continuïteit van de jeugdhulpverlening wordt bewaakt doordat die persoon telkens vermeld wordt bij en op de hoogte gebracht wordt van beslissingen over de jeugdhulpverlening aan de minderjarige.” (artikel 31, eerste en tweede lid);
- d) “De toegangspoort kan voor personen vanaf achttien jaar en tot maximaal vijftientig jaar beslissen over de voortzetting van jeugdhulpverlening die vóór de leeftijd van achttien jaar is aangevraagd, conform de regels die de Vlaamse Regering bepaalt” (artikel 18, §3), waarbij ‘jeugdhulpverlening’ staat voor “de vraaggestuurde hulp- en zorgverlening die zich richt tot minderjarigen, of tot minderjarigen en hun ouders, hun opvoedingsverantwoordelijken of personen uit hun leefomgeving” (artikel 2, §1, 30°);
- 4° het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 1994 inzake de erkenningsvoorwaarden en de subsidiënormen voor de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand, dat onder het meer het volgende bepaalt:
- “32° kernprocessen: de basisprocessen en -procedures volgens dewelke een organisatie haar hulpverlening vormgeeft, bestaande uit:
- [...]
- c) afsluiting en nazorg;” (artikel 2, 32°, c);
- 5° de OCMW-wet van 8 juli 1976, waarin onder meer het volgende is bepaald:
- a) “Elke persoon heeft recht op maatschappelijke dienstverlening. Deze heeft tot doel eenieder in de mogelijkheid te stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid. Er worden [OCMW's] opgericht die, onder de door deze wet bepaalde voorwaarden, tot opdracht hebben deze dienstverlening te verzekeren.” (artikel 1);

- b) "Onverminderd het bepaalde in artikel 57ter, heeft het [OCMW] tot taak aan personen en gezinnen de dienstverlening te verzekeren waartoe de gemeenschap gehouden is. Het verzekert niet alleen lenigende of curatieve doch ook preventieve hulp. Het bevordert de maatschappelijke participatie van de gebruikers. Deze dienstverlening kan van materiële, sociale, geneeskundige, sociaal-geneeskundige of psychologische aard zijn." (artikel 57, §1);
 - c) "Het verzekert, met eerbiediging van de vrije keus van de betrokkene, de psycho-sociale, morele of opvoedende begeleiding die de geholpen persoon nodig heeft om geleidelijk zelf zijn moeilijkheden te boven te komen. Het houdt rekening met de reeds verstrekte begeleiding en met de mogelijkheid tot voortzetting ervan door het andere centrum of dienst waarin de betrokkene zijn vertrouwen reeds heeft uitgedrukt." (artikel 60, §4);
- 6° de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, die voor jongeren jonger dan 25 jaar bepaalt dat "[d]e toekenning en het behoud van het leefloon kunnen gepaard kunnen gaan met een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie ofwel op vraag van de betrokkene zelf, ofwel op initiatief van het [OCMW]. Het project gaat uit van de verwachtingen, de vaardigheden, de bekwaamheden en de behoeften van de betrokken persoon en van de mogelijkheden van het [OCMW]. Naar gelang van de behoeften van de persoon zal het geïndividualiseerd project betrekking hebben ofwel op de inschakeling in het beroepsleven, ofwel op de integratie in de maatschappij. Bij het opmaken van het geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie ziet het [OCMW] toe op een correcte evenredige verhouding tussen de eisen die aan de betrokkene worden gesteld en de toegekende hulp." (artikel 11, §1);
- 7° het decreet van 29 november 2013 houdende de organisatie van preventieve gezinsondersteuning, waarin onder meer het volgende is bepaald:
 - a) "De preventieve gezinsondersteuning richt zich tot gezinnen met kinderen en jongeren, tot kinderen en jongeren en tot aanstaande ouders. Het leeftijdsbereik van elk Huis van het Kind is afhankelijk van de vragen die het Huis van het Kind bereiken en het aanbod dat hiertoe georganiseerd wordt en sluit zo veel als mogelijk aan bij de lokale realiteit" (artikel 4) waarbij een 'jongere' een "persoon tussen 15 en 24 jaar" is (artikel 2, 4°);
 - b) "De preventieve gezinsondersteuning heeft tot doel het welbevinden van aanstaande ouders en gezinnen met kinderen en jongeren te bevorderen door hen te ondersteunen op het gebied van welzijn en gezondheid, zodat voor ieder kind en jongere maximale gezondheids- en welzijns-winsten gerealiseerd worden. De preventieve gezinsondersteuning doet dit minstens door:
 - 1° aanstaande ouders, gezinnen, hun kinderen en jongeren gepast te ondersteunen op het vlak van gezondheid, de ontwikkeling en de opvoeding van hun opgroeiende kinderen en jongeren;
 - 2° de sociale, informele netwerken rondom gezinnen en hun kinderen en jongeren te bevorderen en te ondersteunen;
 - [...]
 - 5° te werken aan de versterking van kwetsbare aanstaande ouders en gezinnen met kinderen en jongeren in het kader van de bestrijding van kinderarmoede;" (artikel 5, tweede en derde lid);
- 8° het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode, zoals gewijzigd bij het decreet van 31 mei 2013, op grond waarvan "[d]e Vlaamse Regering [...] een toewijzing afhankelijk [kan] maken van een begeleidings-overeenkomst die gesloten wordt tussen de kandidaat-huurder en een welzijnsorganisatie" (artikel 95, vijfde lid);

9° het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2007 tot reglementering van het sociale huurstelsel ter uitvoering van titel VII van de Vlaamse Wooncode, waarin onder meer het volgende is bepaald:

"§2. Het OCMW dat ingevolge de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn bevoegd is voor de hulpverlening aan een dakloze, kan ten behoeve van die dakloze een versnelde toewijzing van een woning vragen, in overleg met het OCMW van de gemeente waar de betrokken woning gelegen is.

Een erkende dienst voor begeleid zelfstandig wonen kan ten behoeve van een persoon die met toepassing van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand, zelfstandig woont of gaat wonen met begeleiding van die erkende dienst, een versnelde toewijzing van een woning vragen.

Een centrum voor algemeen welzijnswerk kan ten behoeve van de volgende personen een versnelde toewijzing van een woning vragen:

1° een jongere die zelfstandig woont of gaat wonen met begeleiding door dat centrum op voorwaarde dat de jongere niet ouder is dan 21 jaar en niet valt onder de toepassing van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand;

2° een dakloze.

[...]

De verhuurder kan als voorwaarde voor een toewijzing stellen dat andere begeleidende maatregelen dan de basisbegeleidingstaken, vermeld in artikel 29bis, aangeboden worden door de aanvragers, vermeld in het eerste, tweede, derde en vierde lid, of door een andere welzijns- of gezondheidsvoorziening, op initiatief van de aanvragers. De begeleidende maatregelen worden opgenomen in een begeleidingsovereenkomst tussen de kandidaat-huurder en de aanvragers of andere welzijns- of gezondheidsvoorziening, op initiatief van de aanvragers. Uit de begeleidingsovereenkomst moet blijken dat de kandidaat-huurder met de begeleidende maatregelen in staat is om zelfstandig te wonen en ook in staat zal zijn om zelfstandig te wonen zonder begeleidende maatregelen binnen een duidelijk afgebakende termijn. Als voor een persoon voor wie een versnelde toewijzing is gevraagd op het einde van een begeleidingsovereenkomst wordt vastgesteld dat een voortzetting van de begeleidende maatregelen noodzakelijk is, wordt de begeleidingsovereenkomst verlengd voor een duidelijk afgebakende termijn.

De verhuurder kan het verzoek alleen weigeren als:

1° de kandidaat-huurder de begeleidingsovereenkomst weigert te ondertekenen;

2° niet wordt voldaan aan de voorwaarde, vermeld in het zesde lid;

3° hij in het jaar van de aanvraag al 5% toewijzingen heeft gedaan op basis van de mogelijkheid tot versnelde toewijzing, vermeld in het eerste, tweede, derde en vierde lid;

4° in het kader van de woonbehoefte van specifieke doelgroepen, vermeld in artikel 28, de persoon voor wie een versnelde toewijzing wordt gevraagd, behoort tot een doelgroep waarvoor een voorrang van minimaal 4% toewijzingen op jaarbasis is bepaald.

Het percentage van 5%, vermeld in het zevende lid, 3°, wordt berekend op basis van het rekenkundig gemiddelde van het aantal toewijzingen van de vijf jaren die voorafgaan aan het jaar waarin de aanvraag gebeurt. De toewijzingen in het kader van de herhuisvesting omwille van renovatie worden niet mee in aanmerking genomen voor de berekening van het aantal toewijzingen.

De gemeente waar de toe te wijzen woning ligt, kan samen met de verhuurder en de aanvragers, vermeld in het eerste, tweede, derde en vierde lid, afspraken maken over de verdeling van het percentage, vermeld in het zevende lid, 3°, en een spreiding van de toewijzingen over het jaar.

- §3. De versnelde toewijzing kan alleen als er een sociale huurwoning vrijkomt die voldoet aan de voorwaarde van rationele bezetting.” (artikel 24, §§2 en 3);
- vraagt de Vlaamse Regering, onverminderd de engagementen aangegaan in het Vlaamse regeerakkoord 2014-2019 ‘Vertrouwen, verbinden, vooruitgaan’, het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2014-2019 en het Vlaams Actieplan Jeugdhulp en onverminderd de gestelde vragen in de voornoemde parlementaire documenten:
 - 1° in het kader van de vigerende ‘continuïteit’-bepalingen van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp:
 - a) belemmeringen weg te nemen opdat jongeren en jongvolwassenen die residentiële welzijnsvoorzieningen van de jeugdhulpverlening verlaten, contact zouden kunnen blijven houden met de begeleiders waarin ze het noodzakelijke vertrouwen stellen;
 - b) blijvend mogelijk te maken en te bewaken dat, vanuit verschillende levensdomeinen, de overgang naar een leven buiten de voorziening op maat en in het tempo van elke jongere of jongvolwassene grondig wordt voorbereid, niet enkel met de jongere of jongvolwassene, maar ook met de nog aanwezige of te versterken context;
 - c) te voorzien dat in de langere aanloop naar de meerderjarigheid van de betrokken jongeren en jongvolwassenen systematisch wordt voorzien in de organisatie van ‘rondetafels’ met alle betrokkenen, waarbij betekenisvolle steunfiguren worden benoemd en verantwoordelijkheden en afspraken rond opvolging en continuïteit worden uitgesproken en vastgelegd;
 - 2° de mogelijkheden van voortgezette jeugdhulp verder te onderzoeken en waar mogelijk te verruimen, zowel juridisch als op het vlak van aanbod;
 - 3° onder meer de aanbevelingen van vzw Cachet zo maximaal mogelijk te operationaliseren;
 - 4° de afstemming tussen jeugdhulpverlening en volwassenenzorg, met inbegrip van de maatschappelijke dienstverlening door de OCMW’s, verder te optimaliseren, wat ook inhoudt dat de betrokken jongeren en jongvolwassenen tijdig vertrouwd raken met het bestaan van de volwassenenzorg;
 - 5° in de jaarverslagen jeugdhulp kwantitatief en kwalitatief te rapporteren over de toepassing van de regelgeving inzake de begeleidingsovereenkomst bij sociale huur door jongeren en jongvolwassenen uit de jeugdhulpverlening over de versnelde toewijzing van sociale huurwoningen aan deze jongeren en jongvolwassenen;
 - 6° verder werk te maken van een longitudinaal onderzoek naar de werkzaamheid van de jeugdhulpverlening voor kinderen en jongeren op langere termijn, met ook bijzondere aandacht voor jongeren die de jeugdhulp verlaten.

Katrien SCHRYVERS
Lorin PARYS
Martine Taelman
Tine VAN DER VLOET
Cindy FRANSSEN
Peter PERSYN